

tíðindablaðið sosialurin

Telefon 118 20
Argjavegur 26, 3800 Argir
Postsmoga 76, 3800 Tórshavn

Útgávudagar: týsdag, hósdag og leygardag

Lýsingar skulu vera okkum í hendi í seinasta lagi kl. 10 dagin fyrri útgávudagin

Útgevandi:
P/f Sosialurin
Ábyrgdarblaðstjóri:
Jan Müller
Fyrirskastjóri:
Krisjan Dahl
Blaðfólk:
Hogni Djurhuus
Randi Jacobsen
Dagný Joensen
Uppseting:
P/f Sosialurin
Prent:
P/f Pressan 1981

Tillukku Grønland

oddagrein

EFTIR tógvið stríð eydnaðist tað grønlandinum í gjáramorgunin kl. 0.00 endaliga at sleppa sær burturúr EEC felagsskapinum.

HEIMASTYRISSKIPAN okkara tryggjaði okkum í síni rættin til sjálvar at gera av, um vit skuldu elta Danmerkinu uppí EEC. Tianbetur var semjan á lögtingi um ikki at fara uppí so stór, at fólkaatkvøða ikki var neyðug.

SO var ikki hjá grønlandinum. Landsparta- ella amtsstøða teirra í danska ríkinum gjørdi til einkis fólkaatkvøðurslit teirra — uml. 2/3 ímóti — og neyðdust teir at lata seg lima inn í EEC saman við móðurlandinum.

HEIMASTYRISSKIPANIN, teir fingur rættuliga skjótt aftaná, gav teimum to rættin til seinni at hava nýggja fólkaatkvøðu um limaskapin. Henda rættin nýttu teir, hóast nógv var gjarað út frá EEC til Grønland og »ræðslukampanjur« fyrri millióna upphæddir, so knektaði hetta ikki frælsisvilja og ynski grønlandinga, sum við aðru atkvøðugreiðslu eisini greitt segdu seg burtur felagsskapinum.

ORRUSTAN millum grønlandsku flokkarnar var grim undan fólkaatkvøðuni. Attasut vildi eins og okkara sambandsflokkur bara tað, danir vildu. Men tað skal sigast teimum til rós, at so titt og knapt úrsliði lá fyrri, tók eisini hesin flokkur sær um reiggja og dró somu línu sum Siunut og Inuit Attagiit til tess at fáa frægast møgugu skipanina við EEC eftir útlímanina.

ERU grønlandingar nøgdur við ta skipan teir hava fingið, eiga vit eisini at vera tað. At døma eftir europeiskum metingum sigst hon at vera fyrimyndarlig.

OKKARA viðurskipti við grønlandingar eftir útlímanina broytast tó ikki stórvægis beinanvegin. Tó er at fegnast um, at grønlandingar nú siga seg kunna samráðast við okkum beinleiðis um samstarv um felags áhugamáli.

Í fyrstu syftu hugsa vit ivaleyst um fiskiskap. Her eiga vit fyrri báðar partar ikki at vænta okkum nakra broyting beinanvegin okkum til fyrimuns. Útlitini fyrri t.d. toska- og kongafiskaveiðu undir Grønlandi eru vónaligari enn nakrantíð.

Rækjuveiðan er framvegis góð, men stovnin vita vit ov lítið um. Útbygggingin av grønlandska rækjufloktanum er sjálvsögð, so vónaliga annar fiskiskapur er fyrri, so heldur ikki her kunnu vit vænta okkum betri sømdir, heldur hinvegin.

MEN vónaligu fiskiveiðuútlitini eiga á ongan hátt at forða okkum til av størsta alvi longu nú at gera samstarvsætlanir á øðrum økjum, sum t.d. granskning, fiskavørumerking og -sølu, fiskiroyndir, kanska vørufloftning og á mentunarliga økinum.

LATID á ongan hátt broytingar til tað betra í veiðumøguleikum undir Grønlandi aleina vera orsök til økta samvinnu, men heldur ásaningina av, at vit sum smátjóðir á jøvnum fæti hava sjálvsagða skyldu og nyttu av at standa saman móti stórvældiságanginum.

VÓNANDI meta grønlandingar okkum sum eins góðar frændir sum eitt nú ættarfelagar teirra í Alaska og Kanada fyrri vestan.

SKILAGOTT kundi eisini verið hjá okkum at fjálgað samstarvið við inuit fyrri vestan eins og grønlandinga nátturliga samskipti handavegin ikki á nakran hátt eiga at verða forðan fyrri nærri samstarvi føroyinga og grønlandinga ímillum.

LATUM okkum so í felag fylgja Leiðarastjørnu norðurbúgva vestur um hav og eisini har tilfelags gagn menna støðu okkara so sum tað semir seg frænda- og fiskivinnutjóðum í egnum heimsparti.

Kr.

Hvat er sannleikin

Tað hevur ta seinastu tíðina verið nógv umrøða av figgjarviðurskiptunum í Føroyum.

Bæði bløðini sjónvarpið og útvarpið hava dúgliga umrøtt, já hava næstan orkymlað fólk við hesum frásagnum.

Og skivingin, sum hevur verið frá leiðandi politikarum hevur ikki gjørt støðuna greiðari.

Dagblaðið legði sjálvandi fyrri við sínari vanligari misteinkiliggjering: »Kreppan er bestilt av Atla Dam«.

Men sjálvandi, pappír er takksamt, og tæy, sum eru viðhaldsfólk hjá fólkaflokkinum, tæy trúgva sjálvandi tí, sum skrivað stendur har. Hetta kann ein lata fara fram við borðinum.

Men tá sjálvur Pauli Ellefsen fyrrverandi lögmaður, statsviðræðingur grannskoðari, í blaðgrein í Dimmalætting, beinleiðis sigur at frágreiðingin frá »Det rådgivende udvalg« er skeiv, so má eg støða á.

Hann sigur í Dimmalætting 26/1 1985 næstan tað sama sum Dagblaðið: »Kreppan er bestilt. Det rådgivende udvalg tekur feil«. Soleiðis heldur hann fram, at tað var tað stýri, sum var frá 1975 — 1980,

sum hevur ábyrgd av vónaligu figgjarviðurskiptunum í Føroyum, og at teir hava vent gongdini.

So er spurningurin, hvønn vegin hava tit vent gongdini. Statsviðræðingur grannskoðarin Pauli Ellefsen sigur í hesari blaðgrein, at teir upplýsingar, sum »Rådgivende udvalg« kemur við, eru ikki rættar.

Og nú er tað, at ein orkymlast, tí hesin, sum hetta sigur, er ikki ein tilvildarligr blaðstjóri á einum høgravendum blaði, men fyrrverandi lögmaður, sum samstundis er rokkskaparkonur. Samstundis er hann leiðari av sambandsflokkinum, tí flokki sum hevur verið kendur fyrri at hýsa greiðar óálitandi politikarar, sum vóru greiðir í orð og talu, og hvørs orð vóru at lita á. Tað er væl ikki so, at við stóra vøkstri sambandsflokksins, er illgresi komið í, soleiðis at tað sum frá hesum flokki og leiðarum verður sagt, ikki er eftirfarandi!

Tí er tað av avgjörum tydingi fyrri Føroya fólk at fáa at vita greitt og týðiliga, hvat er sannleikin. Her eigur ikki at verða lagt nakað burtur. Um neyðugt, má stats-

ministarinn verða gjørdur varugur við, at andstöðuflokkarnir og harimillum Sambandsflokkurin ikki vilja góðkenna frágreiðingina, og at tað, sum har verður framsagt um kreppu, er bestilt av núverandi lögmanni Atla Dam.

Eg fái meg illa at trúgva, at danski statsministerin fer at gera eftir boðum frá Føroya lögmanni.

Ivan Johannesen, fyrrverandi figgjarnevndarformaður segði einuferð í blaðgrein »Sannleikin má fram, hann kann ikki dylast«. Og tað er so satt sum tað er sagt.

Figgjarnevndin má syrgja fyrri, at sannleikin kemur fram, her má eini krógvast.

Føroya fólk hevur krav uppá at vita um, hvørvið tað er Pauli Ellefsen ella »Rådgivende udvalg«, sum siga sattu. Somuleiðis eiga tæy skjól, sum eru at finna í hesari álvarslegu søk at verða almannakunngjørd, tí hetta er ikki nakað, sum er fyrri nakrar einstakar politikarar, men hetta viðvíkir hvørjum einasta FØROYINGI.

Sverre Midjord

Bjálkarnir í Vágs skúla

Í september mánað í fjør stóð at lesa í bløðunum, at Ludvík Petersen, landskúlastjóri, hevði givið boð um at steingja ein part av skúlanum í Vági, tí bjálkarnir undir gólvinum vóru rotnir. Hetta gav hvøkk í fólk og var skúlastjórin eisini í sjónvarpinum við

einum petti av bjáka í hondini fyrri at visa, hvussu rotið alt var.

Nú eru so bjálkarnir skiftir og visir tað seg, at ikki ein rotn bjálki var at finna í Vágs skúla. At skúlin í Vági treingir til ábetur, vóru vit øll vitandi um, men at landsskúla-

stjórin skuldi leika so í, undrar okkum stórliga, men ynski okkara skal vera at tygum Ludvík Petersen framhaldandi fara at visa sama áhuga fyrri, at alt er sum tað eigur at vera í Vágs skúla. Vit biða.

Foreldur

Brennistøðin við Kalbaksfjørð!

Hóskvøldið endurtók býráðið í Havn samtyktina um at leggja eina eiturbrennistøð við Kalbaksfjørð, og ein risastórán ruskdunga á Drivnesi. Seinast hetta var fyrri atkvøddu 12 fyrri og 1 ímóti. Hesuferð 7 fyrri go 6 ímóti.

Tað margháltliga í hesi samtykt er at sjeypa atkvøðan fyrri er tann hjá Páll Petersen á Smið í Kalbak. Hesin maður, ið onkundið er nevndur »álitið« royndist sum eitt sattu misáliti — sum ein ordans svikur. Bæði ímóti tí hann veit í sær sjálvum er rætt, og serliga ímóti bygda-

fólki sínum, sum í stóran mun valdu mannin, — tí hann upp til valið var ímóti brennistøðini, og brúkti tað í sínum amerikanska valstríði.

Men nær hevur álit verið í fólkaflokkinum? Nú koma vit her á leið í hvussu so er at fola fólka flokksræleikan — við eitrandi royki.

Samstundis siga teir at fjørðurin skal verjast sum alifjórður burturav í samband við Hans-depilin. Lógiskur sansur á fólka flokksstigi.

Samtyktin í býráðnum gevur Landsstýrinum vátan vøtt frammaná.

Meðan Landsstýrið arbeidir hart við málinum, sigur býráðið »tykkum vilja vit ikki lurta eftir, og heldur ikki vilja vit halda fund við tykkum«. Vórðið sum virðing fyrri landsins stjórn.

Allar súgir eru ikki syftar enn. Tað fær býráðið at siggja.

Annars vil eg frambera mína stóru tøkk til teir seks býráðslimir, ið vóru ímóti hóskvøldið.

Tit royndust sum menn! Men tann sjeypin, ið so skjótt hann var komin inn um býráðsgátt, broytir støðu frá røttum til ørt, hevur alt annað enn tøkk uppiborna.

Hanus Vang